

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

คำตอบจากแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 214 ชุด เป็นคำตอบของอาจารย์นิเทศก์ 9 ชุด ของครูพี่เลี้ยง 110 ชุด และของนักเรียนฝึกสอน 95 ชุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามวิธีการที่ได้อ้างไว้ในบทที่ 3 ปรากฏผลของการวิจัยดังนี้

ค่านอาจารย์นิเทศก์

ตอนที่ 1 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ทั้งหมด 9 คน เป็นชาย 7 คน หญิง 2 คน อายุสูงสุด 37 ปี ต่ำสุด 23 ปี อายุเฉลี่ย 28.1 ปี

ในค่านวุฒิของอาจารย์นิเทศก์แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สามัญ กับวิชาครู

สามัญ

วิทยาศาสตร์บัณฑิต 1 คน

วิชาครู

ปริญญาโทการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา 1 คน

ประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะ 1 คน

การศึกษามัธยมศึกษา 6 คน

ปีที่อาจารย์นิเทศก์จบการศึกษา พ.ศ. 2507 2 คน พ.ศ. 2510 1 คน พ.ศ. 2511 1 คน พ.ศ. 2512 1 คน พ.ศ. 2513 2 คน และ พ.ศ. 2514 1 คน

อาจารย์นิเทศก์ได้ศึกษาวิชาต่อไปนี้เป็นวิชาเอก คือ วิทยาศาสตร์ทั่วไป โสภศาสตร์ศึกษา เคมี ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ฟิสิกส์ และคณิตศาสตร์

ในค่านประสบการณ์ในงานการศึกษา อาจารย์นิเทศก์ 4 คน มีประสบการณ์การสอนระดับประถมศึกษา จำนวนปีสูงสุด 5 ปี ต่ำสุด 2 ปี โดยเฉลี่ย 3.7 ปี อาจารย์

นิเทศก์ 5 คน มีประสบการณ์ทางการสอนระดับมัธยมศึกษา จำนวนปีสูงสุด 2 ปี ต่ำสุด 1 ปี โดยเฉลี่ย 1.6 ปี อาจารย์นิเทศก์ 9 คน มีประสบการณ์ทางการสอนระดับสถาบันฝึกหัดครู จำนวนปีสูงสุด 13 ปี ต่ำสุด 1 ปี โดยเฉลี่ย 4.2 ปี อาจารย์นิเทศก์ 9 คน มีประสบการณ์ทางการสอนใน โรงเรียนประถม จำนวนปีสูงสุด 10 ปี ต่ำสุด 1 ปี โดยเฉลี่ย 2.7 ปี

อาจารย์นิเทศก์ 1 คน มีประสบการณ์ในการนิเทศการสอนนอกโครงการฝึกหัดครูชนบทเป็นเวลา 2 ปี อาจารย์นิเทศก์ 9 คน มีประสบการณ์ในการนิเทศการสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท จำนวนปีสูงสุด 10 ปี ต่ำสุด 1 ปี โดยเฉลี่ย 2.7 ปี

อาจารย์นิเทศก์ 4 คน เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท อาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คน ได้เสนอว่า เพื่อให้การนิเทศการฝึกสอนในโครงการมีประสิทธิภาพ ควรศึกษาวิชาหลักการนิเทศการศึกษาในชนบท อาจารย์นิเทศก์ 8 คนใน 9 คน เห็นว่า ควรศึกษาวิชามนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาท้องถิ่น การอนามัยและสุขภาพ อาจารย์นิเทศก์ 7 คนใน 9 คน เห็นว่า ควรศึกษาการแนะแนว วัฒนธรรม อาจารย์นิเทศก์ 5 คนใน 9 คน เห็นว่า ควรศึกษาปรัชญาการศึกษา และมีอาจารย์นิเทศก์เพียง 1 คนใน 9 คน เห็นว่า ควรศึกษาคุณธรรมของการเป็นครู และภาษาอิสลาม

อาจารย์นิเทศก์ 4 คน เคยได้รับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทที่กรมการฝึกหัดครูจัดขึ้น อาจารย์นิเทศก์ 2 คนเคยได้รับการอบรม 1 ครั้ง อาจารย์นิเทศก์อีก 2 คนเคยได้รับการอบรม 2 ครั้ง จำนวนชั่วโมงสูงสุดในการอบรม 120 ชั่วโมง ต่ำสุด 50 ชั่วโมง โดยเฉลี่ย 54 ชั่วโมง

ถ้าหากจะมีการสัมมนาอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท อาจารย์นิเทศก์เหล่านี้ได้เสนอความคิดเห็นว่าควรจะสัมมนาในเรื่องต่อไปนี้คือ

1. การปรับปรุงความมุ่งหมายและขอบข่ายของงานในโครงการฝึกหัดครูชนบทเสียใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์บ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป และเน้นถึงเป้าหมายที่จะได้รับจากโครงการนี้ให้แจ่มชัด

2. การจัดหลักสูตรในระดับประถมศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละท้องถิ่น

3. หลักการนิเทศการสอน

4. หลักมนุษยสัมพันธ์ โดยเฉพาะกับชาวไทยมุสลิม

5. วิธีสอนและการใช้อุปกรณ์การสอนแก่เด็กระดับประถมศึกษา

อาจารย์นิเทศก์ 8 คน ได้รับความแนะนำให้มีความรู้เกี่ยวกับชนบทก่อนออกทำหน้าที่อาจารย์นิเทศก์ในโครงการนี้ อาจารย์นิเทศก์ 6 คนใน 8 คน ได้รับการแนะนำเรื่องวิธีดำเนินงานของโครงการ อาจารย์นิเทศก์ 5 คนใน 8 คน ได้รับการแนะนำให้รู้จักกับชาวบ้าน ครูใหญ่ และบุคคลสำคัญในหมู่บ้าน อาจารย์นิเทศก์ 3 คนใน 8 คน ได้รับการแนะนำแนวการนิเทศการสอน อาจารย์นิเทศก์ 2 คนใน 8 คน ได้รับการแนะนำวิธีการปรับปรุงชนบท และมีอาจารย์นิเทศก์เพียงคนเดียวที่ได้รับการแนะนำให้รู้จัก -

โรงเรียนฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูยะลา

จำนวนชั่วโมงสูงสุดที่อาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คน สอนในระหว่างการนิเทศ คือ 14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ค่าสุด 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เฉลี่ยแล้วสอน 9.6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงสูงสุดที่อาจารย์นิเทศก์เหล่านี้นิเทศการสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท คือ 24 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ค่าสุด 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เฉลี่ยนิเทศ 16.6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาจารย์นิเทศก์ 3 คน มีงานด้านการปกครองนักเรียนฝึกหัดครู ใช้เวลาสูงสุด 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ค่าสุด 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เฉลี่ย 1.3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาจารย์นิเทศก์ 3 คน มีงานด้านธุรการ ใช้เวลาสูงสุด 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ค่าสุด 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เฉลี่ย 5.6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาจารย์นิเทศก์ 6 คน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียนฝึกหัดครู ใช้เวลาสูงสุด $3\frac{1}{2}$ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ค่าสุด $\frac{1}{2}$ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เฉลี่ย 2.2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาจารย์นิเทศก์ 1 คน เป็นอาจารย์ประจำหอพักนักเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาจารย์นิเทศก์ 1 คน เตรียมเอกสารนิเทศการสอน ใช้เวลาประมาณ 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาจารย์นิเทศก์ 1 คน ฝึกซ้อมนักกีฬา ใช้เวลาประมาณ 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาจารย์นิเทศก์ 1 คน ทำงานด้านการวัดผล ใช้เวลาประมาณ 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาจารย์นิเทศก์ 9 คน ทำการนิเทศนักเรียนฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท จำนวนสูงสุด 70 คน จำนวนต่ำสุด 20 คน เฉลี่ย 45 คน

อาจารย์นิเทศก์ 3 คน ทำการนิเทศนักเรียนฝึกสอนนอกโครงการนี้ จำนวนสูงสุด 45 คน จำนวนต่ำสุด 13 คน เฉลี่ย 23.6 คน

เพื่อให้การนิเทศการฝึกสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์นิเทศก์เห็นว่า ใน 1 เทอม คนควรรับผิดชอบนักเรียนฝึกสอนในโครงการจำนวนสูงสุด 20 คน ต่ำสุด 8 คน เฉลี่ย 15.33 คน และรับผิดชอบนักเรียนฝึกสอนนอกโครงการจำนวนสูงสุด 20 คน ต่ำสุด 5 คน เฉลี่ย 8.77 คน

อาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คน ไร่รดของสถาบันฝึกหัดครูเป็นพาหนะในการนิเทศการสอน อาจารย์นิเทศก์ 4 ใน 9 คน ไร่รดส่วนตัวเป็นบางครั้ง และอาจารย์นิเทศก์ 2 ใน 9 คน ไร่รดประจำทางเป็นบางครั้ง

การเตรียมนักเรียนฝึกสอน

อาจารย์นิเทศก์ 6 คน เห็นว่า วิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรเพื่อเป็นการเตรียมตัวนักเรียนก่อนออกฝึกสอนเพียงพอสำหรับการสอนในชนบทแล้ว แต่อาจารย์นิเทศก์อีก 3 คน เห็นว่าไม่พอ ควรจะเรียนเพิ่มเติมวิชาการประชาสัมพันธ์ หลักมนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาท้องถิ่น ศิลปการต่อสู้ป้องกันตัว และเรื่องของโครงการฝึกหัดครูชนบทอย่างละเอียด

อาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คน ทอบว่า มีการประชุมนิเทศนักเรียนฝึกหัดครูก่อนออกฝึกสอน แต่เนื่องจากอาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คนนี้ไม่ได้เข้ารับหน้าที่ในเวลาเดียวกัน ดังนั้นระยะเวลาที่ใช้ในการประชุมนิเทศ เรื่องที่นำมาประชุมนิเทศ วิทยากรที่เชิญมา ตลอดจนเรื่องที่ว่าวิทยากรมาช่วยในการประชุมนิเทศจะไม่ตรงกัน พอสรุปได้ว่า อาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คน

ตอบว่า เรื่องที่นำมาปฐมนิเทศได้แก่กลวิธีการสอนมนุษยสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนฝึกสอนกับคนอื่น ๆ การฝึกทำอุปกรณ์ อาจารย์นิเทศก์ 8 คนใน 9 คน ตอบว่า ปฐมนิเทศเรื่องระเบียบเกี่ยวกับการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท อาจารย์นิเทศก์ 7 คนใน 9 คน ตอบว่า ได้แก่วิธีการที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านและเนื้อหาวิชาที่จะนำไปสอน อาจารย์นิเทศก์ 5 คนใน 9 คน ตอบว่า เป็นเรื่องการทำโครงการสอนบันทึกการสอน และระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ 2 คนใน 9 คน ตอบว่า เป็นเรื่องปัญหาที่นักเรียนฝึกสอนรุ่นก่อนประสบ

อาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คน ตอบว่า วิทยากรที่มักจะได้รับเชิญมาร่วมในการปฐมนิเทศนักเรียนฝึกสอน คือ ครูใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ 7 คนใน 9 คน เชิญ ครูประจำชั้น อาจารย์นิเทศก์ 3 คนใน 9 คน เชิญ ครูที่มีแนวการสอนดีเด่นของแต่ละโรงเรียน อาจารย์นิเทศก์ 2 คนใน 9 คน เชิญ ศึกษาธิการจังหวัด อาจารย์นิเทศก์ 1 คนใน 9 คน เชิญ ศึกษาธิการอำเภอ อำนวยจังหวัด

อาจารย์นิเทศก์ 5 คนใน 9 คน ตอบว่า หัวข้อเรื่องที่วิทยากรมาช่วยปฐมนิเทศ คือ ทศนคติและความรู้สึกนึกคิดต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน อาจารย์นิเทศก์ 4 คนใน 9 คน ตอบว่า ขนบธรรมเนียมประเพณีของชนบทนั้น และลักษณะภูมิภาคและความเป็นอยู่ทั่วไป อาจารย์นิเทศก์ 3 คนใน 9 คน ตอบว่า สิ่งที่เหมาะสมต่อการให้ร่วมมือในการพัฒนา บุคคลสำคัญในหมู่บ้านและการสาธิตการสอนวิชาต่าง ๆ มีอาจารย์นิเทศก์เพียง 1 คนใน 9 คน ที่ตอบว่า หัวข้อเรื่องที่วิทยากรมาช่วยปฐมนิเทศคือ ลักษณะของนักเรียนฝึกสอนที่โรงเรียนฝึกสอนต้องการ

จำนวนชั่วโมงสูงสุดที่ใช้ในการปฐมนิเทศ 35 ชั่วโมง ต่ำสุด 20 ชั่วโมง เฉลี่ย 30 ชั่วโมง

ตอนที่ 2 อุปสรรคในการดำเนินโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูยะลา
ก. การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ

อาจารย์นิเทศก์ 6 คนใน 9 คน ได้ขอความช่วยเหลือจากนายอำเภอ
อาจารย์นิเทศก์ 5 คนใน 9 คน ขอความช่วยเหลือจากหน่วยอนามัย หน่วยศึกษานิเทศก์

ประจำภาคการศึกษา 2 หัวหน้าส่วนการศึกษาประจำภาค อาจารย์นิเทศก์ 4 ใน 9 คน ขอความช่วยเหลือจากปลัดอำเภอ อาจารย์นิเทศก์ 3 ใน 9 คน ขอความช่วยเหลือจากหน่วยมาเลเรีย ศึกษาธิการอำเภอ อาจารย์นิเทศก์ 2 คนใน 9 คน ขอความช่วยเหลือจากหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ มีอาจารย์นิเทศก์เพียง 1 คนใน 9 คน ที่ขอความช่วยเหลือจากศึกษาธิการจังหวัด และในการขอความช่วยเหลือบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่องานพัฒนาของนักเรียนฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ 5 คนใน 9 คน ขอความร่วมมือเป็นทางการ อาจารย์นิเทศก์ 3 คนใน 9 คน ขอความร่วมมือเป็นการส่วนตัว และอาจารย์นิเทศก์ 1 คนใน 9 คน ขอความร่วมมือทั้งเป็นการส่วนตัวและเป็นทางการ อาจารย์นิเทศก์ 4 คนใน 9 คน ประสบปัญหาในการขอความช่วยเหลือ เพราะในบางครั้งหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอความช่วยเหลือก็อยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ เช่น ชาคแคลนวัสดุ เงิน กำลังคน แต่เวลาที่มียุกรณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือเป็นอันดี

ข. การจัดหาอุปกรณ์และบริการให้แก่ักเรียนฝึกสอน

อาจารย์นิเทศก์ 6 คน ตอบว่า สถาบันฝึกหัดครูสามารถจัดอุปกรณ์และบริการเกี่ยวกับบ้านพัก เครื่องนอน เครื่องครัว เครื่องมือพัฒนา โสภิตศุပ္กรณ์ (รวมทั้งวัสดุที่ใช้ทำอุปกรณ์การสอน) ให้แก่นักเรียนฝึกสอนในโครงการโดยให้นักเรียนออกเงินน้อยที่สุดได้ แต่อาจารย์นิเทศก์อีก 3 คนที่ตอบว่าทำไม่ได้นั้น ได้ให้เหตุผลว่า หน่วยฝึกสอนในโครงการนี้มีถึง 11 แห่ง อุปกรณ์ที่ให้ไม่พอ ความสามารถที่สถาบันฝึกหัดครูจะช่วยให้นักเรียนฝึกสอนออกเงินน้อยที่สุดนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณเงินที่จะหาได้แต่ละคราวไป

อาจารย์นิเทศก์ 7 คนใน 9 คน เห็นว่า ในท้องถิ่นที่นักเรียนฝึกสอนออกฝึกงาน และมีผู้ก่อการร้ายทำให้เกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของนักเรียน ส่วนอาจารย์นิเทศก์อีก 2 คน ที่ทำการนิเทศในท้องถิ่นที่ค่อนข้างสงบเห็นว่า หน่วยฝึกสอนที่ไม่เคยปรากฏว่าจะมีอันตรายต่อนักเรียนฝึกสอนกำลังก่อกำจัดว่าจะมีขึ้น ในกรณีที่สถานการณ์เป็นอันตรายต่อสวัสดิภาพของนักเรียนฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าควรเรียกนักเรียนฝึกสอนกลับวิทยาลัย หรือพยายามให้นักเรียนฝึกสอนทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเป็นงานหลัก หรือให้คำแนะนำและจำกัดบริเวณที่นักเรียนฝึกสอนจะออกไปติดต่องานและเที่ยวเตร่ หรือขอความร่วมมือจากฝ่ายปกครองเพื่อให้ความคุ้มครองแก่นักเรียน

ค. การคัดเลือกนักเรียนฝึกสอน

อาจารย์นี้เทศก์ทั้ง 9 คน ตอบว่า ในการคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครูออกไปฝึกสอนในชนบท คัดเลือกโดยความสมัครใจของนักเรียน และอาจารย์หัวหน้าฝ่ายการฝึกสอน และอาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายชนบทเป็นผู้คัดเลือก

อาจารย์นี้เทศก์ 8 คนใน 9 คน พิจารณาคัดเลือกนักเรียนจากความสามารถพิเศษ เช่น การช่างไม้ การเกษตร อาจารย์นี้เทศก์ 7 คนใน 9 คน พิจารณาวานักเรียนฝึกสอนอาศัยอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ หรือไม่ อาจารย์นี้เทศก์ 5 คนใน 9 คน พิจารณาจากบุคลิกภาพและความสามารถในการพูดภาษามาเลย

อาจารย์นี้เทศก์ 7 คนใน 9 คน เห็นว่า ปัญหาในการคัดเลือกนักเรียนฝึกสอน คือ นักเรียนสมัครเกินกว่าจำนวนที่ต้องการ อาจารย์นี้เทศก์ 6 คนใน 9 คน ตอบว่า นักเรียนต้องการไปพร้อมกับกลุ่มของตน แต่อาจารย์นี้เทศก์ไม่สามารถจัดให้ได้ อาจารย์นี้เทศก์ 5 ใน 9 คน ตอบว่า นักเรียนจำนวนน้อยพูดภาษามาเลยได้ และนักเรียนไม่มีเงินจ่ายค่าอาหารในการที่จะออกไปฝึกสอนในชนบท และอาจารย์นี้เทศก์ 3 ใน 9 คน ตอบว่า บางหน่วยนักเรียนสมัครน้อยกว่าจำนวนที่ต้องการ และนักเรียนสมัครแล้วเปลี่ยนใจเพราะผู้ปกครองไม่อนุญาต

อาจารย์นี้เทศก์ทั้ง 9 คน เห็นว่า นักเรียนฝึกสอนที่จะสามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่และเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้คือ มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของโครงการฝึกหัดครูชนบท มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเสียสละ ชยันต์รับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบ มีความรักเด็กอย่างจริงจัง ตั้งใจและสมัครใจสอน มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความสามารถพิเศษหลาย ๆ อย่าง เช่น ช่างไม้ ช่างปูน เกษตร ศิลปะ รู้จักปรับปรุงบุคลิกภาพให้เหมาะสม รู้จักวิธีการสอนและปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนรู้หลักในการทำและการใช้อุปกรณ์การสอน

ง. การประชุมสัมมนานักเรียนฝึกสอนและครูใหญ่ของโรงเรียนในโครงการ
 อาจารย์นี้เทศก์ 6 คนใน 9 คน มีการประชุมสัมมนากับนักเรียนฝึกสอนที่โรงเรียนฝึกสอน ส่วนอาจารย์อีก 3 คน เรียกนักเรียนฝึกสอนมาประชุมที่วิทยาลัยครู

อาจารย์นิเทศก์ 5 คน ประชุมสัมมนาแก่นักเรียนฝึกสอนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ใช้เวลาสูงสุดครั้งละ 3 ชั่วโมง ต่ำสุดครั้งละ 1 ชั่วโมง เฉลี่ย 2.8 ชั่วโมงต่อครั้ง อาจารย์นิเทศก์ 3 คน ประชุมเป็นครั้งคราว สูงสุด 6 ครั้งต่อเทอม ต่ำสุด 3 ครั้งต่อเทอม เฉลี่ย 4.6 ครั้งต่อเทอม แต่ละครั้งใช้เวลาในการประชุมสูงสุด 3 ชั่วโมง ต่ำสุด 2 ชั่วโมง เฉลี่ย 2.6 ชั่วโมงต่อครั้ง มีอาจารย์นิเทศก์เพียงคนเดียวที่ประชุม สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง

อาจารย์นิเทศก์ 7 คนใน 9 คน เห็นว่า ควรประชุมสัมมนาสัปดาห์ละครั้ง อาจารย์นิเทศก์ 1 คน เห็นว่า ควรประชุมเดือนละครั้ง และอาจารย์นิเทศก์อีกคนหนึ่ง เห็นว่าขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเหตุการณ์

อาจารย์นิเทศก์ 7 คนใน 9 คน ตอบว่า มีงานอื่นทำมาก อาจารย์นิเทศก์ 6 คนใน 9 คน ตอบว่า มีนักเรียนฝึกสอนในความดูแลมากเกินไป อาจารย์นิเทศก์ 5 คน ใน 9 คน ตอบว่า มีภาระไม่พอกับการที่จะออกไปในเทศบอย ๆ และมีอาจารย์นิเทศก์ 1 ใน 9 คน ตอบว่า การคมนาคมไม่ทำให้การเดินทางลำบาก จึงทำให้สัมมนานักเรียน ฝึกสอนไม่ไคบอยเท่าที่ควร

อาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คน ตอบว่า ปัญหาที่นำมาอภิปรายหรือขอคำปรึกษา หรือในการประชุมสัมมนานั้นเป็นปัญหาการสอนที่นักเรียนฝึกสอนกำลังเผชิญอยู่ อาจารย์ นิเทศก์ 8 คนใน 9 คน ตอบว่า เป็นปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ 7 คนใน 9 คน ตอบว่า เป็นปัญหาส่วนตัว อาจารย์นิเทศก์ 5 คนใน 9 คน ตอบว่า เป็นปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน

อาจารย์นิเทศก์ 2 คนใน 9 คน ตอบว่า เป็นปัญหาเกี่ยวกับการทำงาน ร่วมกับคณะครูในโรงเรียนฝึกสอน และความรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกันของนักเรียน ฝึกสอน

ในการประชุมสัมมนาครูใหญ่ของโรงเรียนฝึกสอนนั้น อาจารย์นิเทศก์ได้ให้ ข้อเท็จจริงไม่ตรงกัน เนื่องจากเหตุผลอย่างเดียวกับในเรื่องการประชุมนิเทศน์นักเรียน กอนออกฝึกสอน แต่พอสรุปได้ว่า อาจารย์นิเทศก์ 5 คนใน 9 คน ตอบว่า ส่วนใหญ่ทาง วิทยาลัยจะทำการประชุมสัมมนาครูใหญ่เป็นครั้งคราว และกำหนดไม่ได้ว่าจัดในเทอมใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้จากยูนิเซฟ

อาจารย์นิเทศก์ 6 คนใน 9 คน เห็นว่า ควรมีการประชุมสัมมนาครูใหญ่ ปีละครั้งและจัดในเทอมต้น เพื่อให้ครูใหญ่ได้ทราบนโยบายของการปฏิบัติงานตรงกัน อาจารย์นิเทศก์ 2 คน เห็นว่า ควรประชุมปีละ 2 ครั้ง ในเทอมต้น 1 ครั้ง เพื่อให้ทราบโครงการปฏิบัติงาน และในเทอมปลาย 1 ครั้ง เพื่อสัมมนาแก้ไข สรุปผลงานที่ทำได้ และร่วมมือทำโครงการระยะยาวของปีการศึกษาต่อไป มีอาจารย์นิเทศก์เพียงคนเดียวเห็นว่าควรประชุมทั้ง 3 เทอม เพื่อย้ำวัตถุประสงค์ในการทำงานและประเมินผลงานทุก ๆ เทอม

อาจารย์นิเทศก์ 8 คนใน 9 คน ตอบว่า หัวข้อในการประชุมสัมมนาครูใหญ่ของโรงเรียนฝึกสอน คือ วัตถุประสงค์ของโครงการฝึกหัดครูชนบท การให้ความช่วยเหลือแนะนำแก่นักเรียนฝึกสอน การช่วยให้นักเรียนฝึกสอนเข้าใจกฎข้อบังคับ การบริหารงาน และนโยบายของโรงเรียน การสร้างทัศนคติและความร่วมมือกับครูพี่เลี้ยง เด็กนักเรียน และชาวบ้าน อาจารย์นิเทศก์ 7 คนใน 9 คน ตอบว่า เป็นเรื่อง การช่วยเหลือจัดหาครูพี่เลี้ยงที่เหมาะสมให้กับนักเรียนฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ 6 คนใน 9 คน ตอบว่า เป็นเรื่องการทำงานร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ การให้ความสะดวกแก่นักเรียนฝึกสอนในเรื่องอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การสอนบังเกิดประโยชน์ (อาจารย์นิเทศก์ 1 คน ไม่ตอบคำถามข้อนี้)

อาจารย์นิเทศก์ 6 คน ใน 9 คน ตอบว่า อุปสรรคของการจัดประชุมสัมมนาครูใหญ่ คือ งบประมาณในการประชุมสัมมนาไม่พอ อาจารย์นิเทศก์ 3 คน ใน 9 คน ตอบว่า อาจารย์นิเทศก์ไม่มีเวลามาร่วมการประชุมสัมมนาได้เต็มที่ อาจารย์นิเทศก์ 2 คนใน 9 คน ตอบว่า ขาดวิทยากรและขาดความสะดวกในค่านสถานที่

อาจารย์นิเทศก์ 4 คน ได้จัดสัมมนานักเรียนฝึกสอนในความดูแลของตน เป็นกลุ่มย่อยภายหลังการฝึกสอน ส่วนอาจารย์นิเทศก์อีก 5 คน ไม่ได้จัดทำเพราะเป็น เวลาปิดเทอมพอดี และไม่มีปัญหาอะไรเป็นพิเศษ

อาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คน เห็นว่า การสัมมนาหลังการฝึกสอนมีประโยชน์ เพราะว่าเป็นการประเมินผลงานที่ทำไป และเป็นการให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนทัศนคติที่ถูกต้องแก่นักเรียนฝึกสอน ตลอดจนได้ทราบปัญหา อุปสรรค ขอบกพรอง และหาทางแก้ไข

ปัญหา เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกสอนรุ่นต่อไปปฏิบัติงานสะดวกขึ้น เป็นการรับงานที่ยังปฏิบัติไม่เสร็จมามอบให้กับนักเรียนฝึกสอนรุ่นต่อไปทำ

อาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คน ให้ความเห็นว่า บุคคลที่ควรเข้าร่วมในการสัมมนาหลังการฝึกสอน คือ อาจารย์นิเทศก์ นักเรียนฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ 7 คน ใน 9 คน เห็นว่าควรมีครูพี่เลี้ยง ครูใหญ่ของโรงเรียนฝึกสอนร่วมด้วย อาจารย์นิเทศก์ 3 ใน 9 คน เห็นว่า ควรมีกำนันผู้ใหญ่บ้าน อาจารย์นิเทศก์ 2 ใน 9 คน เห็นว่าควรมีนายอำเภอร่วมด้วย และมีอาจารย์นิเทศก์เพียง 1 คน เห็นว่าควรให้ปลัดอำเภอ และนักเรียนที่จะฝึกสอนรุ่นต่อไปร่วมด้วย

อาจารย์นิเทศก์ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประชุมสัมมนานักเรียนฝึกสอนว่า ควรเน้นการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนที่นักเรียนฝึกสอนไปฝึกสอนอยู่ และให้นักเรียนฝึกสอนชี้แจงให้เด็กนักเรียนและผู้ปกครองเห็นคุณค่าของการศึกษา ควรให้นักเรียนฝึกสอนแสดงผลงานดีเด่น เพื่อเป็นตัวอย่างให้เพื่อนนำไปปฏิบัติ

เกี่ยวกับการประชุมสัมมนาครูใหญ่ของโรงเรียนฝึกสอนนั้น อาจารย์นิเทศก์เสนอว่า ตัวอาจารย์นิเทศก์เองต้องพยายามเข้าร่วมให้มากที่สุดเพื่อจะได้เข้าใจตรงกับครูใหญ่ในเรื่องนโยบายของโครงการ การปรับปรุงการสอนและความประพฤติของนักเรียนฝึกสอน การปลูกฝังความมีน้ำใจ และควรเน้นความสำคัญของครูใหญ่ต่อโครงการฝึกหัดครูชนบท เพื่อที่ครูใหญ่จะได้นำปัญหาของนักเรียนฝึกสอนมาอภิปรายอย่างตรงไปตรงมา

จ. การอบรมครูพี่เลี้ยงของโรงเรียนฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท

อาจารย์นิเทศก์ทั้ง 9 คน ตอบว่า ทางวิทยาลัยเคยจัดการอบรมครูพี่เลี้ยง แต่อาจารย์นิเทศก์ 3 คนใน 9 คน บอกว่า ในระยะ 3 ปีหลังนี้ยังไม่ได้จัดการอบรมเลย เพราะงบประมาณมีไม่พอ ไม่สะดวกเรื่องสถานที่ และครูพี่เลี้ยงไม่มีเวลาร่วมในการอบรม

อาจารย์นิเทศก์ 8 คนใน 9 คน ตอบว่า ควรอบรมครูพี่เลี้ยงในเรื่องความรู้ในด้านเกษตรกรรม อนามัย และหัตถกรรม ความรู้ความเข้าใจทั้งในหลักการสอน และหลักการศึกษาค้นคว้า อาจารย์นิเทศก์ 7 คนใน 9 คน ตอบว่า ควรอบรมเรื่องการทำงานร่วมกับนักเรียนฝึกสอน และการทำงานร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์

6 คนใน 9 คน ตอบว่า ควรอบรมเรื่องความเข้าใจในโครงการปรับปรุงชนบท และหลักการและเทคนิคที่จำเป็นในการแก้ปัญหาในชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ อาจารย์นิเทศก์ 5 คนใน 9 คน ตอบว่า ควรอบรมเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของวิชาที่สอนในโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการและชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กในชุมชน อาจารย์นิเทศก์ 4 คนใน 9 คน ตอบว่า ควรอบรมความรู้ในวิชาสามัญให้กว้างขวางขึ้น ส่งเสริมทักษะในการใช้ภาษาไทย และสามารถเกี่ยวกับการใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษา

ตอนที่ 3

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปริมาณการทำงานตามหน้าที่และบทบาทในการให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่นักเรียนฝึกสอนในการสอนและการปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ กับค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของนักเรียนฝึกสอนว่าอาจารย์นิเทศก์ทำงานในคานานี้มากน้อยเพียงไร

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของอาจารย์
นิเทศก์ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานประจำของครู

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ อาจารย์นิเทศก์		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การปฏิบัติงานประจำ (เช่นเรียกชื่อ) ให้ทำได้สม่ำเสมอ รวดเร็วและถูกต้อง	1.78	ปานกลาง	1.24	น้อย
- การทำสมุดประจำชั้น สมุดเรียกชื่อและ สมุดรายงาน ให้ทำได้เรียบร้อยและ รวดเร็วตรงเวลา	1.78	ปานกลาง	1.53	น้อย
- การจัดห้องเรียนให้สะอาดเป็นระเบียบ น่าดู สวยงาม และเป็นการเสริมการ เรียนรู้ของเด็ก	2.56	มาก	1.93	ปานกลาง
- การตรวจสอบสุขภาพของนักเรียน	1.78	ปานกลาง	1.32	น้อย
- การให้ความร่วมมือในการงาน หรือ งานรื่นเริงของโรงเรียน	2.22	ปานกลาง	1.73	ปานกลาง
- ความเข้าใจระเบียบปฏิบัติในการ ทำงานของครู	2.78	มาก	3.43	ปานกลาง
- ความเข้าใจอำนาจและหน้าที่ของการ เป็นครู	2.56	มาก	2.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์และนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็นตรงกันอยู่เรื่องเดียวคือ การให้ความร่วมมือในการทำงานหรืองานรื่นเริงของโรงเรียนซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับการให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานประจำ การทำสมุดประจำชั้น และการตรวจสุขภาพของนักเรียน อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าคนทำปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าทำน้อย

ส่วนการให้คำแนะนำช่วยเหลือเรื่องการจัดห้องเรียนให้สะอาด การช่วยให้เข้าใจระเบียบปฏิบัติในการทำงานของครู และอำนาจหน้าที่ของการเป็นครู อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าคนทำมาก แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าทำปานกลาง

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของอาจารย์
นิเทศ์ เกี่ยวกับการศึกษาเด็ก

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ อาจารย์นิเทศ์		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การศึกษาเด็กนักเรียนเพื่อทราบพื้นฐาน ความรู้ ฐานะ เศรษฐกิจ และสังคม อุปนิสัย และใจคอ เป็นต้น	2.11	ปานกลาง	1.83	ปานกลาง
- ความเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก	2.56	มาก	2.20	ปานกลาง
- การรู้จักสังเกตพฤติกรรมของเด็ก นักเรียน และเข้าใจสาเหตุแห่ง พฤติกรรมนั้น	2.67	มาก	2.12	ปานกลาง
- การรู้จักติดต่อกับผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อทราบความเป็นไปทางบ้านของ นักเรียน	2.44	ปานกลาง	2.06	ปานกลาง
- การรู้จักศึกษาชุมชน เพื่อให้เข้าใจ นักเรียนให้ดีขึ้น	2.22	ปานกลาง	2.11	ปานกลาง
- การรู้จักจิตวิทยาสำหรับเด็ก และจิต- วิทยาการเรียนรู้อของเด็ก	2.56	มาก	2.27	ปานกลาง
- การรู้จักทำและใช้ระเบียบสละสมและ ระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียนเกี่ยวกับ ความเจริญเติบโตของเด็ก	2.00	ปานกลาง	1.31	น้อย

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์และนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็นตรงกันในเรื่อง การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการศึกษาเด็กนักเรียนเพื่อทราบพื้นฐานความรู้ ฐานะเศรษฐกิจและสังคม อุปนิสัยและใจคอ การรู้จักคิดต่อกับผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อทราบความเป็นไปทางบ้านของนักเรียน ตลอดจนการรู้จักศึกษาชุมชนเพื่อจะให้เข้าใจนักเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 รายการ

สำหรับการให้คำแนะนำช่วยเหลือให้เข้าใจในพัฒนาการของเด็ก การสังเกตพฤติกรรมของเด็ก และให้รู้จักจิตวิทยาสำหรับเด็ก อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าตนทำมาก แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าทำปานกลาง

ส่วนการให้คำแนะนำช่วยเหลือให้รู้จักทำและใช้ระเบียบเหมาะสม และระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียนเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็ก อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าตนทำปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าทำน้อย

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของอาจารย์
นิเทศก์ เกี่ยวกับการสอน

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ อาจารย์นิเทศก์		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การศึกษาหลักสูตร ประมวลการสอน แบบเรียนในชั้นที่จะต้องทำการสอน	2.78	มาก	2.33	ปานกลาง
- การตั้งวัตถุประสงค์การสอนให้สอดคล้อง กับบทเรียน	2.67	มาก	2.36	ปานกลาง
- การวางแผนการสอน เตรียมการสอน และบันทึกการสอน	2.78	มาก	2.52	ปานกลาง
- การเลือกและคัดแปลงเนื้อหาวิชาที่จะ นำมาสอนให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก	2.11	ปานกลาง	2.01	ปานกลาง
- การเลือกใช้วัสดุให้เหมาะสมกับเนื้อหา วิชาที่สอน	2.33	ปานกลาง	2.23	ปานกลาง
- การสร้างคำถามตลอดจนการใช้คำถาม	2.33	ปานกลาง	1.84	ปานกลาง
- การแก้ไขการพูดและการใช้ภาษาไทยที่ ถูกต้องของนักเรียนฝึกสอน	2.67	มาก	2.05	ปานกลาง
- การตรวจสอบจดงาน ตรวจแกงาน และ การบ้าน	2.11	ปานกลาง	1.62	ปานกลาง
- การพัฒนาทักษะ การเรียนของนักเรียน ในค่านการอ่าน คิด ฟัง เขียน	2.11	ปานกลาง	1.92	ปานกลาง
- การให้การบ้านและทบทวนบทเรียนแก่ นักเรียน	1.89	ปานกลาง	1.32	น้อย

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์และนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องการให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการเลือกและตัดแปลงเนื้อหาวิชาที่จะนำมาสอน การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ การสร้างคำถามและใช้คำถาม การตรวจสอบจุดจางงาน ตรวจสอบงานและการบ้าน และการพัฒนาทักษะเบื้องต้นของนักเรียน จัดอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับรายการอื่น ความเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักเรียนฝึกสอนไม่ตรงกัน คือ อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าตนทำมาก แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าทำปานกลาง มีรายการสุดท้ายเพียงรายการเดียว คือ การให้การบ้านและการมอบหมายบทเรียน อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าตนทำปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าทำน้อย

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของอาจารย์
นิเทศก์ เกี่ยวกับการจัดและปกครองชั้น

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ อาจารย์นิเทศก์		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การควบคุมและปกครองชั้นให้เรียบร้อย	2.44	ปานกลาง	2.25	ปานกลาง
- การปกครองและสอนเด็กให้อยู่รวมกัน แบบประชาธิปไตย (เช่น เคารพซึ่งกัน และกัน เสียสละเพื่อส่วนรวม ความรับผิดชอบ ตลอดจนวินัยสำหรับตน)	2.11	ปานกลาง	1.62	ปานกลาง
- การรู้จักกลวิธีในการโน้มน้าวจิตใจเด็ก	2.22	ปานกลาง	1.89	ปานกลาง
- การแก้ปัญหาส่วนตัวของเด็ก	2.11	ปานกลาง	1.84	ปานกลาง
- การอบรมเด็กให้มีกิจวัตร มรรยาท และดูแลการแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบ	2.67	มาก	2.12	ปานกลาง
- การชักจูงให้นักเรียนทำงานร่วมกับ คนอื่นได้	2.00	ปานกลาง	1.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์และนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องการให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดและปกครองชั้น ทุกรายการว่าอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องการอบรมเด็กให้มีกิจวัตร มรรยาท และดูแลการแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบนั้น อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าตนทำมาก แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าทำปานกลาง

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของอาจารย์
นิเทศก์ เกี่ยวกับการวัดผลความก้าวหน้าด้านการเรียน

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ อาจารย์นิเทศก์		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- ความเข้าใจความมุ่งหมายของการวัด และประเมินผล	2.33	ปานกลาง	2.14	ปานกลาง
- การสร้างข้อทดสอบ	2.11	ปานกลาง	1.52	น้อย
- การตรวจข้อสอบและให้คะแนน	2.33	ปานกลาง	1.37	น้อย
- การใช้ข้อสอบกระตุ้นการเรียนรู้ของ นักเรียน	1.78	ปานกลาง	1.38	น้อย
- การใช้ผลการสอบเป็นเครื่องมือปรับปรุง การสอนของนักเรียนฝึกสอน	2.00	ปานกลาง	1.57	ปานกลาง
- การใช้ผลการสอบของเด็กนักเรียนมา เป็นแนวทางช่วยเหลือเด็กเป็นราย ๆ ไป	2.00	ปานกลาง	1.44	น้อย

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์และนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็น
ตรงกันเพียง 2 รายการคือ การให้คำแนะนำช่วยเหลือให้เข้าใจความมุ่งหมายของการ
วัดและประเมินผล และการใช้ผลการสอบเป็นเครื่องมือปรับปรุงการสอนของครู จักอยู่
ในระดับปานกลาง

ส่วนรายการอื่น ๆ อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าคนทำปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอน
เห็นว่าทำน้อย

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของอาจารย์
นิเทศก์ เกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียน

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ อาจารย์นิเทศก์		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดสวยงาม ตกแต่งบริเวณโรงเรียน เช่น สร้างรั้ว ปลูกต้นไม้ ทบแต่งสนาม ถนน ทางระบายน้ำ เป็นต้น	2.22	ปานกลาง	2.27	ปานกลาง
- การจัดทำและใช้ส้วมที่ถูกอนามัย เป็นการสร้างนิสัยที่ดีให้แก่เด็กนักเรียน โดยสร้างให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ ของท้องถิ่น	2.00	ปานกลาง	1.84	ปานกลาง
- การซุกและใช้บ่อน้ำดื่ม น้ำใช้ที่ถูก สุขลักษณะ	1.78	ปานกลาง	1.44	น้อย
- การจัดสนามเด็กเล่น	2.11	ปานกลาง	1.33	น้อย
- การปรับปรุงการเกษตร และการเลี้ยง สัตว์ในบริเวณโรงเรียน เพื่อเป็น - ตัวอย่างที่ดี	1.89	ปานกลาง	1.20	น้อย

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์และนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็น
ตรงกันแต่ในเรื่องการจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดสวยงาม และการจัดทำและใช้ส้วมที่
ถูกอนามัย ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนเรื่องอื่น ๆ ปรากฏว่าความคิดเห็นไม่ตรงกัน คือ อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าตน
ทำปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอนกลับเห็นว่าอาจารย์นิเทศก์ทำน้อย

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของอาจารย์
นิเทศก์ เกี่ยวกับการปรับปรุงบ้านพัก

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ อาจารย์นิเทศก์		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การตกแต่งบริเวณบ้านพักให้สวยงาม	2.67	มาก	2.66	มาก
- การทำสวนครัวเป็นแบบอย่าง	2.11	ปานกลาง	2.01	ปานกลาง
- การจัดสุขาภิบาลในบ้านพัก (สวม ถุงเท้า ชะมุดฝอย น้ำใส่โครก และ อื่น ๆ)	2.11	ปานกลาง	2.43	ปานกลาง
- การจัดห้องนอน ห้องครัว ห้องพักผ่อน หรือห้องรับแขกในบ้านพักให้ถูกสุขลักษณะ	2.33	ปานกลาง	2.54	ปานกลาง
- การรักษาความสะอาดของเครื่องใช้และ บ้านพัก	2.56	มาก	2.57	มาก

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์และนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็น
ตรงกันทุกรายการ มีอยู่ 2 รายการคือ การตกแต่งบริเวณบ้านพักให้สวยงามและการ
รักษาความสะอาดของเครื่องใช้และบ้านพักที่จัดอยู่ในระดับมาก นอกนั้นเห็นว่าทำ
ปานกลาง

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ 8 คนใน 9 คน ตอบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติ
งาน คือ นักเรียนฝึกสอนมักปกปิดไม่ให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานฝึกสอน
อาจารย์นิเทศก์ 7 ใน 9 คน ตอบว่า ปัญหาและอุปสรรคคือ อาจารย์นิเทศก์มีเวลา
แนะนำนักเรียนฝึกสอนไม่พอเพราะงานค่านอื่นมีมากอยู่แล้ว อาจารย์นิเทศก์ 6 คน
ใน 9 คน ตอบว่า วิทยาลัยครูขาดงบประมาณสำหรับงานนิเทศการสอนในชนบท
อาจารย์นิเทศก์ 5 คนใน 9 คน ตอบว่า สถานการณ์บ้านเมืองไม่ติไม่ปลอดภัยแก่การ
เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ อาจารย์นิเทศก์ 3 คนใน 9 คนตอบว่า ขาดความชำนาญในด้าน
การนิเทศการสอนในชนบท อาจารย์นิเทศก์ 2 คนใน 9 คน ตอบว่า ความสัมพันธ์กับ
ครูที่เลี้ยงไม่ดีพอ ทำให้ขาดการประสานงานกัน และอาจารย์นิเทศก์ 1 คนใน 9 คน
ตอบว่า ขาดความรู้ในเรื่องการพัฒนาชนบท และหน่วยฝึกสอนไกลเกินไปไม่สะดวกที่จะ
ออกนิเทศ

อาจารย์นิเทศก์เหล่านี้ได้เสนอว่า ควรจะมีการปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้
อย่างรีบด่วนเพื่อให้การปฏิบัติงานได้ผลดียิ่งขึ้น

1. จัดหาเครื่องมือโยธา เครื่องครัว เครื่องนอน ให้พอเพียงกับความ
จำเป็น
2. ลดชั่วโมงการสอนในสถาบันฝึกหัดครู เพื่อจะได้ออกทำการนิเทศได้
เต็มที่
3. เพิ่มบุคลากรที่จะทำงานด้านการนิเทศการสอนในชนบทให้มากขึ้น
4. ควรประชุมอาจารย์นิเทศก์เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง
5. ควรให้อาจารย์นิเทศก์ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการประชุมของโรงเรียน
ฝึกสอนเป็นครั้งคราว เพื่อประโยชน์ในการปรับความเข้าใจระหว่างอาจารย์นิเทศก์
ครูใหญ่ ครูที่เลี้ยง นักเรียนฝึกสอน ให้มีความเข้าใจถูกต้องตรงกัน
6. ควรแทรกเนื้อหาวิชาเรื่องโครงการฝึกหัดครูชนบท รวมทั้งการปฏิบัติ
งานของนักเรียนฝึกหัดครูที่ไปฝึกสอนตามโครงการลงในวิชาควิชาหนึ่ง เพื่อให้นักเรียน
ทุกคนไม่ว่าจะไปฝึกสอนในชนบทหรือไม่ได้มีความรู้ตัวกัน

7. ควรเลิกการเกณฑ์ครูไปเป็นอาสาสมัคร (อ.ส.) โดยเด็ดขาด เพราะ
กระทบกระเทือนต่อความปลอดภัยของนักเรียนฝึกสอน

ค่านครูพี่เลี้ยง

ตอน 1 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยงของนักเรียนฝึกสอนของวิทยาลัยครูยะลา มีจำนวน 110 คน
เป็นชาย 61 คน (55.45 %) และหญิง 49 คน (45.55 %) อายุสูงสุด 54 ปี อายุ
ต่ำสุด 19 ปี อายุเฉลี่ย 29.17 ปี

ในค่านวุฒิการศึกษาของครูพี่เลี้ยง แยกเป็นวุฒิสามัญ กับวุฒิวิชาครู

วุฒิสามัญ

อาชีพชั้นสูง	2 คน
มัธยมศึกษาปีที่ 3	1 คน
มัธยมปีที่ 3	1 คน

วุฒิวิชาครู

ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.)	5 คน
ประกาศนียบัตรพิเศษประโยคครูมัธยม (พ.ม.)	40 คน
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง)	19 คน
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)	21 คน
ประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.)	5 คน
ประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา (พ.กศ.)	10 คน
ประกาศนียบัตรพิเศษประโยคครูประถม (พ.ป.)	1 คน
ประกาศนียบัตรประโยคครูมูล (ป.)	1 คน
ประกาศนียบัตรพิเศษครูมูล (พ.)	3 คน

ครูพี่เลี้ยงทั้ง 110 คนนี้ สอนอยู่ในระดับประถมศึกษา สอนวิชาหมวดต่าง ๆ

พอสรุปได้ดังนี้

สอนหมวดวิชาเดียว	19 คน
สอนมากกว่า 1 หมวดวิชา	56 คน
สอนทุกวิชา	35 คน

ชั้นที่ทำการสอน สอนชั้นเดียว 64 คน สอนมากกว่า 1 ชั้น 46 คน
 จำนวนชั่วโมงที่ครูที่เลี้ยงสอนต่อสัปดาห์ สูงสุด 33 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ต่ำสุด
 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยเฉลี่ย 21.24 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

งานพิเศษในโรงเรียนนอกเหนือจากการสอนนั้น ครูที่เลี้ยงทำงานด้านกิจกรรม
 เสริมหลักสูตร 61 คน (55.45 %) ทำงานด้านการปกครอง 42 คน (38.18 %) ทำ
 งานด้านธุรการ 39 คน (35.45 %) ทำงานด้านปรับปรุงบริเวณโรงเรียน 7 คน
 (6.36 %) บรรณารักษ์ 5 คน (4.55 %) ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ 5 คน (4.55 %)
 บริการอาหารกลางวันแก่นักเรียน 4 คน (3.64 %) รับเงินออมสินนักเรียนไปฝาก
 ธนาคาร 2 คน (1.82 %) ครูใหญ่ 2 คน (1.82 %) ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายปกครอง 1 คน
 (.9 %) คำนอมนามัยนักเรียน 2 คน (1.82 %) คานสารบัญญ 1 คน (.9 %) เจ้าหน้าที่
 การเงิน 1 คน คานลูกเสือ 1 คน (.9 %)

ประสบการณ์ทางการสอนของครูที่เลี้ยงสูงสุด 33 ปี ต่ำสุด 1 ปี โดยเฉลี่ย
 8.2 ปี ได้เคยทำหน้าที่ครูที่เลี้ยงมาแล้ว สูงสุด 33 ปี ต่ำสุด 1 ปี โดยเฉลี่ย 2.5 ปี
 มีนักเรียนฝึกสอนที่อยู่ในความดูแลของครูที่เลี้ยงในเทอมต้นและเทอมกลาง ปีการศึกษา
 2515 สูงสุด 12 คนต่อครูที่เลี้ยง 1 คน ต่ำสุด 1 คนต่อครูที่เลี้ยง 1 คน โดยเฉลี่ย
 ครูที่เลี้ยง 1 คน ดูแลนักเรียนฝึกสอน 2.8 คน

ตอนที่ 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปริมาณการทำงานตามหน้าที่และบทบาทในการ
 ให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่นักเรียนฝึกสอนในการสอนและการปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียน
 ตามความความคิดเห็นของครูที่เลี้ยง กับค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของนักเรียนฝึกสอนว่าครู
 ที่เลี้ยงทำงานในคานนี้มากน้อยเพียงไร

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานประจำของครู

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ ครูพี่เลี้ยง		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การปฏิบัติงานประจำ (เช่น เรียกชื่อ) ให้ทำได้สม่ำเสมอ รวดเร็วและถูกต้อง	2.32	ปานกลาง	2.24	ปานกลาง
- การทำสมุดประจำชั้น สมุดเรียกชื่อและ สมุดรายงาน ให้ทำได้เรียบร้อยและ รวดเร็วตรงเวลา	2.09	ปานกลาง	2.21	ปานกลาง
- การจัดห้องเรียนให้สะอาดเป็นระเบียบ น่าดู สวยงาม และเป็นการเสริมการ เรียนรู้ของเด็ก	2.49	ปานกลาง	2.29	ปานกลาง
- การตรวจสอบสุขภาพของนักเรียน	2.24	ปานกลาง	1.96	ปานกลาง
- การให้ความร่วมมือในการงานหรืองาน รื่นเริงของโรงเรียน	2.42	ปานกลาง	2.16	ปานกลาง
- ความเข้าใจระเบียบปฏิบัติในการทำงาน ของครู	2.38	ปานกลาง	2.20	ปานกลาง
- ความเข้าใจอำนาจและหน้าที่ของการ เป็นครู	2.31	ปานกลาง	2.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่า ครูพี่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็นตรงกัน
ทุกรายการ ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง
เกี่ยวกับการศึกษาเด็ก

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ ครูพี่เลี้ยง		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การศึกษาเด็กนักเรียนเพื่อทราบพื้นฐาน ความรู้ ฐานะ เศรษฐกิจ และสังคม - อุปนิสัย และใจคอ เป็นต้น	2.17	ปานกลาง	2.01	ปานกลาง
- ความเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก	2.24	ปานกลาง	1.80	ปานกลาง
- การรู้จักสังเกตพฤติกรรมของเด็ก นักเรียน และเข้าใจสาเหตุแห่ง พฤติกรรมนั้น	2.28	ปานกลาง	1.65	ปานกลาง
- การรู้จักติดต่อกับผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อทราบความเป็นไปทางบ้านของ - นักเรียน	2.19	ปานกลาง	1.91	ปานกลาง
- การรู้จักศึกษาชุมชนเพื่อให้เข้าใจ นักเรียนได้ดียิ่งขึ้น	2.29	ปานกลาง	1.88	ปานกลาง
- การรู้จักจิตวิทยาสำหรับเด็ก และ จิตวิทยาการเรียนรู้อันของเด็ก	2.26	ปานกลาง	1.66	ปานกลาง
- การรู้จักท่าและไชระเบี่ยนสะสมและ ระเบี่ยนต่าง ๆ ของโรงเรียนเกี่ยวกับ ความเจริญเติบโตของเด็ก	1.75	ปานกลาง	1.42	น้อย

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่า ครูพี่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็นตรงกันทุกรายการ และจัดอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นรายการสุดท้ายซึ่งเป็นการให้คำแนะนำช่วยเหลือในการทำและใช้ระเบียบสะสมและระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียนเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็ก ครูพี่เลี้ยงเห็นว่าคนทำปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่าทำน้อย

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับการสอน

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของครูพี่เลี้ยง		ความเห็นของนักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การศึกษาหลักสูตร ประมวลการสอนแบบเรียนในชั้นที่จะต้องทำการสอน	2.69	มาก	2.28	ปานกลาง
- การตั้งวัตถุประสงค์การสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน	2.64	มาก	2.17	ปานกลาง
- การวางแผนการสอน เตรียมการสอนและบันทึกการสอน	2.71	มาก	2.28	ปานกลาง
- การเลือกและคัดแปลงเนื้อหาวิชาที่จะนำมาสอนให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก	2.44	ปานกลาง	1.87	ปานกลาง
- การเลือกวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน	2.51	ปานกลาง	1.95	ปานกลาง
- การสร้างคำถามตลอดจนการใช้คำถาม	2.31	ปานกลาง	1.83	ปานกลาง
- การแก้ไขการพูดและการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องของนักเรียนฝึกสอน	2.50	ปานกลาง	1.71	ปานกลาง
- การตรวจสมุดคางงาน ตรวจแกงงานและการบ้าน	2.56	มาก	2.09	ปานกลาง

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูที่เลี้ยง
เกี่ยวกับการสอน (ต่อ)

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ ครูที่เลี้ยง		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การพัฒนาทักษะ การเรียนของนักเรียน ในด้านการอ่าน คิด พัง เขียน	2.43	ปานกลาง	1.89	ปานกลาง
- การให้การบ้านและทบทวนบทเรียน แก่นักเรียน	2.42	ปานกลาง	1.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่า นักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็นว่าตนได้รับคำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการสอนในระดับปานกลางทุกรายการ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของครูที่เลี้ยง แต่มีอยู่เพียง 4 รายการที่ครูที่เลี้ยงเห็นว่าตนทำมาก และนักเรียนฝึกสอนเห็นว่าทำปานกลาง ความเห็นจึงไม่ตรงกัน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง
เกี่ยวกับการจัดและปกครองชั้น

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ ครูพี่เลี้ยง		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การควบคุมและปกครองชั้นให้เรียบร้อย	2.57	มาก	2.47	ปานกลาง
- การปกครองและสอนเด็กให้อยู่รวมกัน แบบประชาธิปไตย (เช่น เคารพซึ่งกัน และกัน เสียสละเพื่อส่วนรวม ความรับผิดชอบ ตลอดจนวินัยสำหรับตน)	2.45	ปานกลาง	1.89	ปานกลาง
- การรู้จักกลวิธีในการโน้มน้าวจิตใจเด็ก	2.24	ปานกลาง	1.65	ปานกลาง
- การแก้ปัญหาส่วนตัวของเด็ก	2.25	ปานกลาง	1.72	ปานกลาง
- การอบรมเด็กให้มีกิจวัตร วาจา มรรยาท และดูแลการแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบ	2.65	มาก	2.33	ปานกลาง
- การชักจูงให้นักเรียนทำงานร่วมกับคนอื่น ได้	2.45	ปานกลาง	1.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่า ครูพี่เลี้ยงเห็นว่าตนให้คำแนะนำช่วยเหลือมาก
ในเรื่องการควบคุมและปกครองชั้นให้เรียบร้อย และการอบรมเด็กให้มีกิจวัตร วาจา
มรรยาท และดูแลการแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบ แต่นักเรียนฝึก
สอนเห็นว่าทำปานกลาง -

รายการอื่น ๆ ทั้งครูพี่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็นตรงกัน และจัด
ประเมินความช่วยเหลือเหล่านั้นไว้ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง
เกี่ยวกับการวัดผลความก้าวหน้าทางการเรียน

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ ครูพี่เลี้ยง		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- ความเข้าใจความมุ่งหมายของการวัด และประเมินผล	2.44	ปานกลาง	1.89	ปานกลาง
- การสร้างข้อทดสอบ	2.29	ปานกลาง	2.02	ปานกลาง
- การตรวจสอบข้อสอบและให้คะแนน	2.42	ปานกลาง	2.05	ปานกลาง
- การใช้ข้อสอบกระตุ้นการเรียนของ นักเรียน	2.15	ปานกลาง	1.60	ปานกลาง
- การใช้ผลการสอบเป็นเครื่องมือปรับปรุง การสอนของนักเรียนฝึกสอน	2.24	ปานกลาง	1.67	ปานกลาง
- การใช้ผลการสอบของเด็กนักเรียนมา เป็นแนวทางช่วยเหลือเด็กเป็นราย ๆ ไป	2.17	ปานกลาง	1.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่า ครูพี่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็น
ตรงกันทุกรายการ และจัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง
เกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียน

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ ครูพี่เลี้ยง		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด สวยงาม ตกแต่งบริเวณโรงเรียน เช่น สร้างรั้ว ปลูกต้นไม้ ตกแต่งสนาม ถนน ทางระบายน้ำ เป็นต้น	2.44	ปานกลาง	2.47	ปานกลาง
- การจัดทำและใช้ส้วมที่ถูกอนามัย เป็น การสร้างนิสัยที่ดีให้แก่เด็กนักเรียน โดยสร้างให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ ของท้องถิ่น	2.12	ปานกลาง	1.86	ปานกลาง
- การซุกและใช้บ่อน้ำดื่ม น้ำใช้ที่ถูก สุขลักษณะ	1.79	ปานกลาง	1.53	น้อย
- การจัดสนามเด็กเล่น	1.92	ปานกลาง	1.55	น้อย
- การปรับปรุงการเกษตร และการเลี้ยง สัตว์ในบริเวณโรงเรียน เพื่อเป็น - ตัวอย่างที่ดี	1.85	ปานกลาง	1.51	น้อย

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่าความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอน
ตรงกันแต่เฉพาะในเรื่องการจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดสวยงาม และการจัดทำและ
ใช้ส้วมที่ถูกอนามัย ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนรายการอื่น ครูพี่เลี้ยงเห็นว่าตนทำปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่า
ทำน้อย

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง
เกี่ยวกับการปรับปรุงบ้านพัก

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	ความเห็นของ ครูพี่เลี้ยง		ความเห็นของ นักเรียนฝึกสอน	
	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
- การตกแต่งบริเวณบ้านพักให้สวยงาม	2.01	ปานกลาง	1.81	ปานกลาง
- การทำสวนครัวเป็นแบบอย่าง	1.56	ปานกลาง	1.53	น้อย
- การจัดสุขาภิบาลในบ้านพัก (ส่วน ห้องน้ำ ขยะมูลฝอย น้ำโสโครก และ อื่น ๆ)	1.89	ปานกลาง	1.82	ปานกลาง
- การจัดห้องนอน ห้องครัว ห้องพักผ่อน หรือห้องรับแขกในบ้านพักให้ถูกสุขลักษณะ	1.85	ปานกลาง	1.81	ปานกลาง
- การรักษาความสะอาดของเครื่องใช้ และบ้านพัก	1.97	ปานกลาง	1.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่า ครูพี่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอนมีความคิดเห็น
ตรงกันทุกรายการ และจัดอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นรายการเกี่ยวกับการทำ -
สวนครัวเป็นแบบอย่างนั้น ครูพี่เลี้ยงเห็นว่าตนทำปานกลาง แต่นักเรียนฝึกสอนเห็นว่า
ทำน้อย

เพื่อให้เห็นชัดเจน ได้จัดทำอันดับของค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (ตั้งแต่ 2.56 ขึ้นไป) ของอาจารย์นิเทศก์และนักเรียนฝึกสอน ความคิดเห็นของครูที่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอน ตามประเภทของงานที่อาจารย์นิเทศก์ปฏิบัติกับนักเรียนฝึกสอน และงานที่ครูที่เลี้ยงปฏิบัติกับนักเรียนฝึกสอน โดยถือความเห็นของอาจารย์นิเทศก์ และความเห็นของครูที่เลี้ยงเป็นตัวกัน ก็จะเห็นได้จากตารางที่ 15-16

ประเภทของงานแทนด้วยเลขโรมัน

งานประเภทที่ I	คือ	การปฏิบัติงานประจำของครู
งานประเภทที่ II	คือ	การศึกษาเด็ก
งานประเภทที่ III	คือ	การสอน
งานประเภทที่ IV	คือ	การจัดและปกครองชั้น
งานประเภทที่ V	คือ	การวัดผลความก้าวหน้าด้านการเรียน
งานประเภทที่ VI	คือ	การปรับปรุงโรงเรียน
งานประเภทที่ VII	คือ	การปรับปรุงบ้านพัก

ตารางที่ 15 ปริมาณความช่วยเหลือที่อาจารย์นิเทศก์ให้กับนักเรียนฝึกสอน

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	อันดับ ที่	ความเห็น		ประเภท ของงาน
		อาจารย์ นิเทศก์	นักเรียน ฝึกสอน	
- ความเข้าใจระเบียบปฏิบัติในการทำงานของครู	1	2.78	2.43	I
- การศึกษาหลักสูตร ประมวลการสอน แบบเรียน	1	2.78	2.33	III
- การวางแผนการสอน เตรียมการสอน และ บันทึกการสอน	1	2.78	2.52	III
- การรู้จักสังเกตพฤติกรรมของเด็กนักเรียนและ เข้าใจสาเหตุแห่งพฤติกรรมนั้น	4	2.67	2.12	II
- การตั้งวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับบทเรียน	4	2.67	2.36	III
- การแก้ไขการพูดและการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ของนักเรียนฝึกสอน	4	2.67	2.05	III
- การตกแต่งบริเวณบ้านพักให้สวยงาม	4	2.67	2.66	VII
- การจัดห้องเรียนให้สะอาดเป็นระเบียบน่าดู สวยงาม และเป็นการเสริมการเรียนรู้ - ของเด็ก	8	2.56	1.93	I
- ความเข้าใจอำนาจและหน้าที่ของการเป็นครู	8	2.56	2.45	II
- ความเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก	8	2.56	2.20	I
- การรู้จักจิตวิทยาสำหรับเด็ก และจิตวิทยา การเรียนรู้ของเด็ก	8	2.56	2.27	II
- การรักษาความสะอาดของเครื่องใช้ใน - บ้านพัก	8	2.56	2.57	VII

ตารางที่ 16 ปริมาณความช่วยเหลือที่ครูที่เลี้ยงให้กับนักเรียนฝึกสอน

รายการคำแนะนำช่วยเหลือ	อันดับ ที่	ความเห็น		ประเภท ของงาน
		ครู ที่เลี้ยง	นักเรียน ฝึกสอน	
- การวางแผนการสอน เตรียมการสอน และ บันทึกการสอน	1	2.71	2.28	III
- การศึกษาหลักสูตร ประมวลการสอน แบบเรียน	2	2.69	2.28	III
- การอบรมเด็กให้มีกิจวัตร มารยาท และ ดูแลการแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย	3	2.65	2.33	IV
- การตั้งวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับบทเรียน	4	2.64	2.17	III
- การควบคุมและปกครองชั้นให้เรียบร้อย	5	2.57	2.47	IV
- การตรวจสอบสมุดคางาน แงงาน และการบ้าน	6	2.56	2.09	III

จากตารางที่ 15-16 จะเห็นว่า อาจารย์นิเทศเห็นว่าตนควรให้คำแนะนำช่วยเหลือให้นักเรียนฝึกสอนด้านการสอนและการปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก 12 รายการ ซึ่งจัดอยู่ในงานประเภท I - การปฏิบัติงานประจำของครู ประเภท III - การสอน ประเภท II - การศึกษาเด็ก และประเภท VII - การปรับปรุงบ้านพัก แต่ความช่วยเหลือจริงที่นักเรียนฝึกสอนได้รับจากอาจารย์นิเทศอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ยกเว้นการให้คำแนะนำช่วยเหลือเรื่องการตกแต่งบริเวณบ้านพักให้สวยงาม และการรักษาความสะอาดของเครื่องใช้ในบ้านพัก ซึ่งนักเรียนฝึกสอนได้รับคำแนะนำช่วยเหลือระดับมาก

ส่วนครูที่เลี้ยงเห็นว่าตนควรให้คำแนะนำช่วยเหลือให้นักเรียนฝึกสอนด้านการสอนและการปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 6 รายการ ซึ่งจัดอยู่ในงานประเภท II - การสอน และงานประเภท IV - การจัดและปกครองชั้น แต่ความช่วยเหลือจริงที่นักเรียนฝึกสอนได้รับจากครูที่เลี้ยงอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ

การสอบถามครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูพี่เลี้ยง
ในการแนะนำช่วยเหลือนักเรียนฝึกสอน ตลอดจนการทำงานร่วมกับอาจารย์นิเทศ
ครูพี่เลี้ยงทั้งหมดจำนวน 110 คน ให้ความเห็นดังต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูพี่เลี้ยง

รายการปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
- นักเรียนฝึกสอนไม่มาขอความช่วยเหลือ	56	50.91
- ความสัมพันธ์ของท่านกับอาจารย์นิเทศไม่ดีพอ ทำให้ขาดการประสานงานกัน	31	28.18
- ท่านมีเวลาแนะนำนักเรียนฝึกสอนไม่พอ เพราะงานค่านอื่นมีมากอยู่แล้ว	21	19.09
- ท่านยังไม่ทราบหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงดีพอ	21	19.09
- อาจารย์นิเทศจากสถาบันฝึกหัดครูไปนิเทศการสอน ทำให้ท่านไม่กล้าให้คำแนะนำนักเรียนฝึกสอน เพราะเกรงว่าจะขัดกัน	19	17.27
- ท่านไม่กล้าเล่าปัญหาของนักเรียนฝึกสอนให้อาจารย์นิเทศทราบ เพราะเกรงว่านักเรียนฝึกสอนจะถูกตักคะแนน	15	13.64
- ท่านมีความรู้สึก่วาวิธีการสอนของนักเรียนฝึกสอนทำให้เด็กเรียนไคซาไม่ทันตามหลักสูตร	14	12.73
- มีงานบางอย่างที่ไม่ใช่หน้าที่ของท่านโดยตรง ในฐานะที่เป็นครูพิเศษ ท่านจึงไม่ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนฝึกสอน	14	12.73
- โรงเรียนของท่านไม่เห็นความสำคัญของการฝึกสอน และไม่สนับสนุนงานค่านนี้ของท่าน	3	2.73
- ท่านรู้สึกว่าตนเองมีความรู้คอกว่านักเรียนฝึกสอน ทำให้ท่านไม่กล้าให้คำแนะนำ	3	2.73

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่า ครูพี่เลี้ยงส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตน คือ นักเรียนฝึกสอนไม่มาขอความช่วยเหลือ รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์เทศก์และครูพี่เลี้ยงไม่ดีพอ ทำให้ขาดการประสานงานกัน ครูพี่เลี้ยงมีเวลาแนะนำนักเรียนฝึกสอนไม่เพียงพอเพราะงานค่านอื่นมีมากอยู่แล้ว และตนยังไม่ทราบหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงดีพอ เป็นต้น

สิ่งที่ เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ความรู้สึกว่าตนเองมีความรู้ค้อยกว่านักเรียนฝึกสอน ทำให้ไม่กล้าให้คำแนะนำ

การสอบถามครูที่เลี้ยงถึงความช่วยเหลือที่ครูที่เลี้ยงต้องการจากสถาบันฝึกหัดครู เพื่อให้ทำงานได้ผลดียิ่งขึ้น ครูที่เลี้ยงทั้งหมดจำนวน 110 คน ให้ความเห็นในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ความช่วยเหลือที่ครูที่เลี้ยงต้องการจากสถาบันฝึกหัดครู

รายการความช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
- บริการทางโสตทัศนศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู เช่น ให้อุปกรณ์การสอนใช้หรืออบรมเกี่ยวกับการใช้และผลิตอุปกรณ์	83	74.45
- เปิดอบรมเกี่ยวกับความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการของโครงการฝึกหัดครูชนบท	71	64.55
- ต้องการประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์จากสถาบันฝึกหัดครูมากขึ้น	58	52.73
- เปิดอบรมเกี่ยวกับวิธีการทำงานร่วมกับอาจารย์นิเทศก์	54	49.09
- เปิดอบรมเกี่ยวกับวิธีการทำงานร่วมกับนักเรียนฝึกสอน	52	47.27
- มีส่วนร่วมในการวางโครงการฝึกสอน	39	35.45
- จัดอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน	38	34.55

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่า ความช่วยเหลือที่ครูที่เลี้ยงส่วนใหญ่ต้องการจากสถาบันฝึกหัดครูมีอยู่เพียง 7 ข้อ แต่ละรายการก็มีจำนวนครูที่เลี้ยงแสดงความต้องการสูง เช่น รายการที่ 1 มีถึง 75.45 % ส่วนรายการสุดท้ายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางโครงการฝึกสอนและการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ก็มีครูที่เลี้ยงแสดงความต้องการถึง 34.55 %

การสอบถามครูพี่เลี้ยง 110 คน อาจารย์นิเทศก์ 9 คน เกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของนักเรียนฝึกสอนด้านการสอน และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์เหล่านั้นให้ความงั้นในเรื่องดังกล่าวพอจะเปรียบเทียบได้ดังในตาราง 19-24

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบปัญหาด้านการสอนของนักเรียนฝึกสอน

รายการปัญหา	ครูพี่เลี้ยง (110 คน)		อาจารย์นิเทศก์ (9 คน)	
	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ
- ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	62	56.36	4	44.44
- ขาดกลวิธีในการสอนที่ดี	59	53.67	7	77.78
- ขาดความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน	56	50.91	6	66.67
- ขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ	45	40.91	3	33.33
- ขาดความสามารถในการเขียนกระดานคำให้เป็นระเบียบชัดเจน	40	36.36	6	66.67
- ขาดความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งวิทยา	38	34.55	5	55.56
- ขาดการใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจนและเหมาะสม	34	30.91	3	33.33
- ขาดเสียงที่เหมาะสมแก่การสอนให้ได้ผลดี	29	26.36	4	44.44
- ขาดความสามารถหรือความสนใจในการเตรียมการสอน	24	21.82	3	33.33

จากตารางที่ 19 จะเห็นว่า ครูที่เลี้ยงส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า นักเรียนฝึกสอนมีปัญหาที่สุดในด้านขาดความเชื่อมั่นในตนเอง รองลงมาคือ ขาดกลวิธีในการสอนที่ดี ขาดความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน เป็นต้น และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ขาดความสามารถหรือความสนใจในการเตรียมการสอน

แต่อาจารย์นิเทศส่วนใหญ่เห็นว่า นักเรียนฝึกสอนมีปัญหาที่สุดในด้านขาดกลวิธีในการสอนที่ดี รองลงมาคือ ขาดความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน ขาดความสามารถในการเขียนกระดานคำให้เป็นระเบียบชัดเจน เป็นต้น และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน ขาดการใช้ภาษาที่ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม และขาดความสามารถหรือความสนใจในการเตรียมการสอน

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบปัญหาการใช้อุปกรณ์การสอนของนักเรียนฝึกสอน

รายการปัญหา	ครูพี่เลี้ยง (110 คน)		อาจารย์นิเทศก์ (9 คน)	
	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ
- ไม่ชวนช่วยในการผลิตอุปกรณ์	77	70.00	8	88.89
- ไม่รู้จักคัดแปลงและผลิตอุปกรณ์จากวัสดุราคาถูก	71	64.55	7	77.78
- ไม่รู้จักแสวงหาและใช้แหล่งอุปกรณ์	54	49.09	5	55.56
- ไม่รู้จักผลิตอุปกรณ์การสอน	53	48.18	5	55.56
- ไม่เห็นความสำคัญของอุปกรณ์	36	32.73	4	44.44
- ไม่มีความสามารถในการเก็บและบำรุงรักษา อุปกรณ์	42	38.18	5	55.56
- ไม่มีทักษะและความรู้ที่จะใช้อุปกรณ์	25	22.73	3	33.33

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่า ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่มีความ
 คิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนฝึกสอนมีปัญหาที่สุดในเรื่องไม่ชวนช่วยในการผลิตอุปกรณ์
 รองลงมาคือ ไม่รู้จักคัดแปลงและผลิตอุปกรณ์จากวัสดุราคาถูก ไม่รู้จักแสวงหาและใช้
 แหล่งอุปกรณ์ เป็นต้น และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่มีทักษะและความรู้ที่จะใช้อุปกรณ์

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบปัญหาในการร่วมมือกับครูหรือเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน
ฝึกสอน

รายการปัญหา	ครูพี่เลี้ยง (110 คน)		อาจารย์นิเทศก์ (9 คน)	
	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ
- ไม่แสดงความคิดเห็น	59	53.64	3	33.33
- ไม่กล้าที่จะทำตนให้สนิทสนมกับครูในโรงเรียน	56	50.91	3	33.33
- ไม่ยินดีให้ความช่วยเหลืองานพิเศษนอกเหนือ จากที่ได้รับมอบหมาย	19	17.27	-	-
- ไม่สามารถที่จะเห็นคล้อยตามหรือปรับความ เข้าใจกับตัวท่านได้	9	8.18	-	-
- ไม่ยินดีรับความช่วยเหลือจากท่านเท่าที่ควร	9	8.18	-	-
- ไม่มีความรู้สึกแบบเอาใจเขาใส่ใจเรา	9	8.18	3	33.33
- ไม่มีความเอื้อเฟื้อ แม้ตนสามารถจะช่วยได้	8	7.27	-	-
- มีความเชื่อว่าตนมีความรู้สูงกว่าจึงแยกตัว ออกจากคณะครูในโรงเรียน	8	7.27	1	11.11
- ไม่รับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง	5	4.55	1	11.11

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่า ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนฝึกสอนมีปัญหามากที่สุดในเรื่องไม่แสดงความคิดเห็น รองลงมาคือ ไม่กล้าที่จะทำตนให้สนิทสนมกับครูในโรงเรียน เป็นต้น และสิ่งที่ครูพี่เลี้ยงเห็นว่า เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่รับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง

อาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นว่า นักเรียนฝึกสอนไม่มีปัญหาเลยในเรื่องการให้ความช่วยเหลืองานพิเศษนอกเหนือจากที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนฝึกสอนไม่สามารถที่จะเดินคล้อยตามหรือปรับความเข้าใจกับอาจารย์นิเทศก์ได้ และไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันสามารถจะช่วยให้

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการจัดและปกครองชั้นเรียน

รายการปัญหา	ครูพี่เลี้ยง (110 คน)		อาจารย์นิเทศก์ (9 คน)	
	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ
- ไม่มีกลวิธีในการโน้มน้าวจิตใจเด็ก	61	55.45	4	44.44
- ไม่มีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล	57	51.82	2	22.22
- ไม่สามารถแก้ปัญหาส่วนตัวของนักเรียน	50	45.45	5	55.56
- ไม่สามารถทำระเบียบสนทนา	38	34.55	1	11.11
- ไม่สามารถวางแผนที่ดีเกี่ยวกับการรักษา ระเบียบในชั้นเรียน	34	30.91	1	11.11
- ไม่สามารถอบรมนักเรียนในด้านศีลธรรม จรรยา เพื่อให้อยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย	32	29.09	3	33.33
- ไม่สามารถจัดดูแลให้นักเรียนรักษาความสะอาด บำรุงรักษาครุภัณฑ์ และอาคารเรียนไม่ให้ชำรุด เสียหาย	30	27.27	3	33.33
- ไม่สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่เหมาะสมกับ นักเรียน	23	20.91	1	11.11
- ไม่สนใจที่จะทำให้เด็กเชื่อฟัง	21	19.09	1	11.11
- ไม่สามารถอบรมนักเรียนในด้านมารยาท กิริยาวาจา และการแต่งกาย	21	19.09	11	11.11

จากตารางที่ 22 จะเห็นว่า ครูพี่เลี้ยงส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า นักเรียนฝึกสอนมีปัญหามากที่สุดในเรื่องไม่มีกลวิธีในการโน้มน้าวจิตใจเด็ก รองลงมาคือนักเรียนฝึกสอนไม่มีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล ไม่สามารถแก้ปัญหาส่วนตัวของนักเรียนเป็นต้น และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ นักเรียนฝึกสอนไม่สามารถอบรมนักเรียนด้านมารรยาท กิริยาวาจา และการแต่งกาย

แต่อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่เห็นว่า นักเรียนฝึกสอนมีปัญหาที่สุดในเรื่องไม่สามารถแก้ปัญหาส่วนตัวของนักเรียน รองลงมาคือนักเรียนฝึกสอนไม่มีกลวิธีในการโน้มน้าวจิตใจเด็ก ไม่สามารถอบรมนักเรียนด้านศีลธรรม จรรยาเพื่อให้อยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย เป็นต้น และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่สามารถทำระเบียบเรียบร้อย ไม่สามารถวางแผนเกี่ยวกับการรักษาระเบียบในชั้นเรียน ไม่สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่เหมาะสมกับนักเรียน ไม่สนใจที่จะทำให้เด็กเชื่อฟัง และไม่สามารถอบรมนักเรียนด้านมารรยาท กิริยาวาจา และการแต่งกาย

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

รายการปัญหา	ครูที่เลี้ยง (110 คน)		อาจารย์นิเทศก์ (9 คน)	
	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ
- ไม่รู้จักใช้ผลการสอบมาพิจารณาปรับปรุงการ สอนของครู (นักเรียนฝึกสอน)	65	59.09	3	33.33
- มีความลำบากในการสร้างข้อทดสอบ	45	40.91	6	66.67
- ไม่รู้จักใช้การสอบเป็นการกระตุ้นการเรียน ของเด็ก	44	40.00	5	55.56
- ไม่รู้จักใช้การสอบเป็นแนวทางในการช่วย- เหลือเด็กเป็นรายบุคคล	43	39.09	4	44.44
- ไม่เข้าใจกฎเกณฑ์ในการคุมสอบ	20	18.18	-	-
- ไม่ชอบออกข้อสอบ	19	17.27	-	-
- ไม่เข้าใจความมุ่งหมายในการสอบ	19	17.27	1	11.11
- ไม่ทราบหลักการตรวจและการให้คะแนน	17	15.45	2	22.22
- ไม่มีความรับผิดชอบในการคุมสอบ	14	12.73	-	-

จากตารางที่ 23 จะเห็นว่า ครูที่เลี้ยงส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่านักเรียนฝึกสอนมีปัญหามากที่สุดในเรื่องไม่รู้จักใช้ผลการสอบมาพิจารณาปรับปรุงการสอนของครู (นักเรียนฝึกสอน) รองลงมาคือ มีความลำบากในการสร้างข้อทดสอบ ไม่รู้จักใช้การสอบเป็นการกระตุ้นการเรียนของเด็ก เป็นต้น และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่มีความรับผิดชอบในการคุมสอบ

แต่อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า นักเรียนฝึกสอนมีปัญหามากที่สุดในเรื่องมีความลำบากในการสร้างข้อทดสอบ รองลงมาคือ ไม่รู้จักใช้การสอบเป็นการ

กระตุนการเรียนของเด็ก ไม่รู้จักใช้ผลการสอบเป็นแนวทางในการช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคล เป็นต้น และนักเรียนฝึกสอนไม่มีปัญหาเลยในเรื่องไม่เข้าใจกฎเกณฑ์ในการคุมสอบ ในเรื่องไม่ชอบออกข้อสอบ และเรื่องไม่มีความรับผิดชอบในการคุมสอบ

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบปัญหาค้นหาการปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างแก่เด็กนักเรียนและประชาชนในหมู่บ้านนำไปปฏิบัติ

รายการปัญหา	ครูที่เลี้ยง (110 คน)		อาจารย์เทศก์ (9 คน)	
	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ
- นักเรียนฝึกสอนไม่สามารถปฏิบัติการสิ่งใดให้เป็นตัวอย่างในการปรับปรุงหมู่บ้านได้เท่าที่ควร เพราะมีเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนงบประมาณไม่เพียงพอ	70	63.64	7	77.78
- นักเรียนฝึกสอนขาดความรับผิดชอบในการปรับปรุงบ้านพักและโรงเรียน	39	35.45	2	22.22
- นักเรียนฝึกสอนไม่สามารถปฏิบัติการสิ่งใดให้เป็นตัวอย่างในการปรับปรุงหมู่บ้านได้ เพราะท้องถิ่นขาดทรัพยากรธรรมชาติ	36	32.73	-	-
- ชาวบ้านขาดความกระตือรือร้นจึงไม่สนใจปรับปรุงบ้านของตนตามแบบอย่าง	35	31.82	5	55.56
- นักเรียนฝึกสอนไม่สามารถปฏิบัติการสิ่งใดให้เป็นตัวอย่างในการปรับปรุงหมู่บ้านได้เต็มที่ และสะดวกเท่าที่ควร เพราะภัยจากผู้ออกการร้าย	17	15.45	5	55.56

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบปัญหาด้านการปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อเป็น
ตัวอย่างแก่เด็กนักเรียนและประชาชนในหมู่บ้านนำไปปฏิบัติ(ต่อ)

รายการปัญหา	ครูพี่เลี้ยง (110 คน)		อาจารย์นิเทศก์ (9 คน)	
	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ	จำนวน ที่ตอบ	ร้อยละ
- เด็กนักเรียนไม่สามารถปรับปรุงบ้านพัก ของตนตามแบบอย่างใด เพราะอุปกรณ์ ไม่ต้องการ	13	11.82	3	33.33

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่า ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่มีความ
คิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนฝึกสอนมีปัญหาที่สุดในเรื่องไม่สามารถปฏิบัติภารกิจใดให้
เป็นตัวอย่างในการปรับปรุงหมู่บ้านใดก็เท่าที่ควร เพราะไม่มีเครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจน
งบประมาณเพียงพอ แตรองลงมาครูพี่เลี้ยงมีความคิดเห็นว่า นักเรียนฝึกสอนขาดความ
รับผิดชอบในการปรับปรุงบ้านพักและโรงเรียน เป็นต้น และสิ่งที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ
เด็กนักเรียนไม่สามารถปรับปรุงบ้านพักของตนตามแบบอย่างใดเพราะอุปกรณ์ไม่ต้องการ
ส่วนอาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นว่า ปัญหารองลงมาคือชาวบ้านขาดความกระตือรือร้น
ไม่สนใจปรับปรุงบ้านของตนตามแบบอย่าง เป็นต้น และอาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า
นักเรียนฝึกสอนไม่มีปัญหาเลยในเรื่องนักเรียนฝึกสอนไม่สามารถปฏิบัติภารกิจใดให้เป็น
ตัวอย่างในการปรับปรุงหมู่บ้านใดเพราะท้องถิ่นขาดทรัพยากรธรรมชาติ

ปัญหาความต้องการและความคิดเห็นทั่วไปของนักเรียนฝึกสอนเกี่ยวกับการฝึกสอน
ในโครงการฝึกหัดครูชนบท

1. ในขณะฝึกสอน นักเรียนฝึกสอนมีความเห็นว่าตนได้รับความไม่สะดวกในเรื่อง
ต่าง ๆ ซึ่งต้องการความช่วยเหลือจากสถาบันฝึกหัดครู ความไม่สะดวกเหล่านี้ได้แก่

1.1 เกี่ยวกับบ้านพัก

นักเรียนฝึกสอนได้รับความไม่สะดวกในแง่ ไม่มีบ้านพัก ต้องใช้อาคาร
เรียนหรือศาลาวัดเป็นบ้านพัก บ้านพักเกามากไม่แข็งแรง ทรัพย์สินของนักเรียนฝึกสอน
มักจะหายเสมอ บ้านพักไม่ถูกสุขลักษณะไม่มีของระบายอากาศ บ้านพักคับแคบเกินไป
นักเรียนฝึกสอนต้องอยู่กันอย่างแออัด ไม่มีไฟฟ้าใช้ น้ำคั้นน้ำใช้ไม่พอ เครื่องมือ
เครื่องใช้ในบ้านพักอยู่ในสภาพชำรุดมาก

1.2 เกี่ยวกับอาหารการกิน

นักเรียนฝึกสอนได้รับความไม่สะดวกในแง่หาซื้อของแห้ง โดยเฉพาะ
ข้าวสารยาก ตลาดอยู่ไกลจากบ้านพัก อาหารจำพวกเนื้อหายาก ต้องการให้สถาบันฝึกหัด
ครูช่วยเหลือซื้อของที่หายากเหล่านี้ไปส่งให้เป็นคราว ๆ ไป ขาดอุปกรณ์ในการประกอบ
อาหาร ต้องการให้สถาบันฝึกหัดครูช่วยออกเงินค่าอาหารเพิ่มให้จากที่เก็บจากนักเรียน
ฝึกสอนบ้างเล็กน้อย

1.3 เกี่ยวกับความเจ็บไข้

นักเรียนฝึกสอนต้องการให้ทางสถาบันฝึกหัดครูเพิ่มปริมาณและชนิดของ
ยาสามัญประจำบ้าน ต้องการกลับมาตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดเดือนละ 1
ครั้ง ต้องการให้สถาบันฝึกหัดครูติดต่อกับสถานีอนามัยตำบลให้อำนวยความสะดวกให้กับ
นักเรียนฝึกสอนเวลาไม่สบาย

1.4 เกี่ยวกับความปลอดภัย

นักเรียนฝึกสอนต้องการให้อาจารย์นิเทศก์ไปเยี่ยมหน่วยฝึกสอน
บางหน่วยที่มีผู้ก่อการร้ายมากบ่อย ๆ เพื่อความอบอุ่นใจของนักเรียน ต้องการให้ทาง
สถาบันฝึกหัดครูช่วยชี้แจงวิธีการปฏิบัติตน และป้องกันตน ตลอดจนช่วยจัดหาผู้ให้คำแนะนำ
เกี่ยวกับนิสัย ความเป็นอยู่ของชาวบ้านในชนบทให้แจ่มแจ้ง และต้องการให้สถาบันฝึกหัดครู
เรียกตัวกลับมาวิทยาลัยเมื่อท้องถิ่นเกิดความไม่สงบเนื่องจากผู้ก่อการร้าย

1.5 เกี่ยวกับการเดินทาง

นักเรียนฝึกหัดครูต้องการให้สถาบันฝึกหัดครูติดต่อขอความร่วมมือจากบริษัทรถเมล์ให้ลดค่าโดยสารให้แก่ นักเรียนฝึกสอน และต้องการให้อำนวยความสะดวกในการส่งรถไปรับกลับสถานศึกษาเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้นักเรียนฝึกสอนจะได้มารับเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนจากผู้ปกครอง หรือรับชานาติ

2. ในการออกฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท นักเรียนฝึกสอนได้รับความลำบากในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของโครงการฝึกหัดครูชนบทในขั้นต่อไปนี้คือ

2.1 ด้านการปรับปรุงโรงเรียน ทำได้ยากเพราะ

- ขาดเครื่องมือ และวัสดุในการปรับปรุงโรงเรียน
- ฝนตกอยู่เสมอทำให้เกิดความไม่สะดวกในการทำงาน
- บริเวณโรงเรียนมีสัตว์เลี้ยงพลุกพล่าน
- โรงเรียนฝึกสอนบางโรงไม่วางโครงการล่วงหน้า นักเรียนฝึกสอนเกิดความสับสนไม่ทราบว่าจะทำงานอะไรก่อนหลัง
- โรงเรียนฝึกสอนบางโรงให้ความร่วมมือน้อย

2.2 ด้านการสอนในชั้นเรียน การสอนไม่ได้ผลดีเพราะ

- เด็กนักเรียนพูดภาษาอิสลาม หรือภาษาไทยถิ่นใต้เป็นหลัก และฟังภาษาไทยกลางไม่ค่อยรู้เรื่อง
- เด็กนักเรียนเคยชินกับครูฝึกสอน ทำให้ไม่เกรงกลัว
- เด็กนักเรียนอ่าน และเขียนหนังสือไม่ค่อยถูก
- เด็กนักเรียนไม่สนใจเรียน ขาดเรียนบ่อย เพราะสุขภาพไม่ดี หรือต้องช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน
- เด็กนักเรียนยากจน ไม่มีแบบเรียน และอุปกรณ์การเรียน
- นักเรียนฝึกสอนขาดความมั่นใจในตนเองในเวลาที่ทำการสอน
- นักเรียนฝึกสอนไม่ได้สอนวิชาที่ตนถนัด

- ครูพี่เลี้ยงของโรงเรียนฝึกสอนบางโรงเรียนชอบให้นักเรียนฝึกสอนสอนแทนเสมอ ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอนในควมรับผิดชอบได้เต็มที่
- เด็กนักเรียนบางคนเข้าเรียนกลางเทอม ทำให้พื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน เกิดความลำบากในการสอน

2.3 คำนวณวิธีสอนต่าง ๆ สอนไม่ได้คือเท่าที่ควรเพราะ

- นักเรียนฝึกสอนที่ตัดสินใจไม่ค่อยถูกว่าจะเลือกใช้วิธีสอนวิธีใด
- ครูพี่เลี้ยงบางคนยังต้องการให้ทำการสอนแบบอ่านหนังสือพร้อมกัน นักเรียนฝึกสอนมีโอกาที่จะใช้วิธีสอนแบบใหม่ ๆ ใค่น้อย
- เด็กนักเรียนไม่เคยชินกับภาษาไทยกลาง
- ขาดอุปกรณ์การสอน

2.4 คำนวณอุปกรณ์การสอน นักเรียนฝึกสอนเกิดความยากลำบากเพราะ

- หาวัสดุในการทำอุปกรณ์ได้ยาก
- โรงเรียนฝึกสอนบางแห่งเก็บอุปกรณ์การสอนไว้ไม่ให้ใช้เพราะเกรงว่าจะชำรุด
- โรงเรียนฝึกสอนบางแห่งขาดอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น แผนที่ ลูกโลก
- นักเรียนฝึกสอนขาดทุนทรัพย์ในการทำอุปกรณ์
- นักเรียนฝึกสอนขาดประสบการณ์ในการนำเอาวัสดุในท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นอุปกรณ์
- เด็กนักเรียนสนใจแต่อุปกรณ์ แต่ไม่สนใจบทเรียน

2.5 คำนวณความสัมพันธ์กับอาจารย์นิเทศก์ นักเรียนฝึกสอนเพียงส่วนน้อยมีความลำบากในเรื่องต่อไปนี้คือ

- มีโอกาสพบปะกับอาจารย์นิเทศก์น้อยไป
- ไม่ค่อยกล้าเข้าหาอาจารย์นิเทศก์ เพราะมีความกลัวและเกรงใจ

ต่อไปนี้คือ

2.6 ด้านความสัมพันธ์กับครูที่เลี้ยง นักเรียนเด็กสอนมีความลำบากในเรื่อง

- ในบางครั้งที่คำแนะนำของครูที่เลี้ยงขัดกับคำแนะนำของอาจารย์
นิเทศก์
- ครูที่เลี้ยงบางคนไม่ให้คำแนะนำด้านการสอน ไม่เข้าสังเกตการสอน
- วัยต่างกันมาก ทำให้ไม่กล้าพูดคุยด้วย

2.7 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนเด็กสอนด้วยกัน นักเรียนเด็กสอน
บางคนมีปัญหาในเรื่องต่อไปนี้คือ

- นักเรียนเด็กสอนบางคนขาดความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน
- นักเรียนเด็กสอนบางคนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน
- ขาดความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนเด็กสอนที่เป็นหัวหน้า
สาย และสมาชิกในกลุ่ม
- นักเรียนเด็กสอนภาคกลางวันและนักเรียนเด็กสอนภาคค่ำบางคนมี
ความรู้สึกว่าเข้ากันไม่ได้

2.8 ด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาหมู่บ้าน นักเรียนเด็กสอนได้
ประสบความลำบากในด้านต่อไปนี้คือ

- ชาวบ้านไม่สนใจที่จะปฏิบัติตาม เพราะยังยึดมั่นในประเพณีและ
ความเชื่อ
- นักเรียนเด็กสอนขาดทักษะในกิจกรรมเชื่อ

2.9 ด้านความเป็นอยู่ทั่วไป ได้รับความลำบากต่อไปนี้คือ

- นักเรียนเด็กสอนในท้องถิ่นที่มีผู้ก่อการร้าย เกิดความกังวลว่าไม่
ปลอดภัย
- ขาดแหล่งค้นคว้าหาความรู้ หรืออ่านเพื่อความเพลิดเพลิน
- ไม่รู้จักแบ่งงบประมาณ บางครั้งเงินหมดก่อนกำหนด

3. เพื่อให้การฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทได้ผลดียิ่งขึ้น นักเรียนฝึกสอน
มีความเห็นว่า ควรเพิ่มวิชาเรียนในสถาบันฝึกหัดครู ดังต่อไปนี้คือ

3.1 หมวดวิชาการศึกษา

- ควรเพิ่มชั่วโมงภาคปฏิบัติของวิธีสอนวิชาต่าง ๆ
- แทรกปัญหาการสอนที่เกิดขึ้นเสมอ ๆ ในเวลาที่นักเรียนฝึกสอนทำการสอน

3.2 หมวดภาษาไทย

- ควรเพิ่มการฝึกพูดให้มากขึ้น
- ควรเพิ่มวิธีสอนภาษาไทยสำหรับเด็กอิสลามเป็นพิเศษ
- ควรเพิ่มการฝึกหัดการอ่าน เขียน ตัวสะกดการันต์ ให้มากขึ้น

3.3 หมวดสังคมศึกษา

- ควรเพิ่มเนื้อหาของศาสนาอิสลาม

3.4 หมวดคณิตศาสตร์

- ควรเพิ่มเนื้อหาคณิตศาสตร์เกี่ยวกับบัญชี

3.5 หมวดวิทยาศาสตร์

- ควรเพิ่มชั่วโมงทดลองทางวิทยาศาสตร์

3.6 หมวดพละนาฏศิลป์

- ควรเน้นความรู้ที่เกี่ยวกับยานิตต่าง ๆ รวมทั้งหลักในการใช้ยาให้มากขึ้น

3.7 เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน

- ควรเพิ่มวิชานโยบายสัมพันธ์
- การศึกษาความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบทในจังหวัดยะลา ตลอดจนหลักในการพัฒนาหมู่บ้าน